

Anàlisi sociològica de la pràctica esportiva a Berga

per JAUME X. CASALS I PONS

El present article forma part d'un treball més extens que amb el títol que encapçala aquestes pàgines va realitzar l'autor juntament amb tres col·laboradors. Aquí ens presenta l'apartat "Enquesta a la població de Berga", per considerar-lo el més interessant des del punt de vista divulgatiu.

Introducció

Abans d'entrar de ple en el tema d'aquest article caldrà fer una breu introducció per tal d'emmarcar-lo.

Primerament hem d'explicar que aquest treball va ser efectuat per un equip de quatre persones¹ dintre del desenvolupament normal del quart curs d'INEF (Institut Nacional d'Educació Física), dintre de l'assignatura *Sociologia de l'activitat física i l'esport*, per tal d'aplicar-la al camp pràctic.

A l'hora de començar la nostra tasca ens vàrem plantejar tot un seguit de punts, que una vegada analitzats ens permetrien arribar a unes conclusions finals. El treball, doncs, es va dividir en sis apartats.

1.er Factors directes que poden condicionar la pràctica esportiva ciutadana (aspectes geogràfics, urbanístics, demogràfics, socio-econòmics, culturals i polítics, de la població de Berga).

2.^{on} Factors directes que poden condicionar la pràctica esportiva ciutadana (vida associativa, tipus de pràctica esportiva del municipi, tipus de practicants o destinataris de la pràctica esportiva, equipaments i instal·lacions de Berga).

3.er Enquesta a la població de Berga.

4.^{on} Entrevista amb el regidor d'esports de l'Ajuntament.

5.e Anàlisi minuciosa de la pràctica esportiva dels clubs, col·legis i gimnasos de Berga.

6.ª Entrevista amb el secretari del Consell Comarcal d'Esports del Berguedà.

En el present article es mostra només l'apartat tercer del treball: *Enquesta a la població de Berga*, per considerar que és el més interessant.

Procés d'elaboració de l'enquesta

Per a l'elaboració d'aquesta enquesta ens vàrem basar en la proposta de Garcia Ferrando sobre l'estudi de la població que reflexa en el seu llibre *Deporte cultura y sociedad*, intentant introduir algunes variacions per tal d'aconseguir una enquesta més objectiva i específica.

La qualitat i la varietat de les instal·lacions és un punt molt important a l'hora de la pràctica esportiva a la ciutat de Berga.

LORENTE

L'objectiu principal de l'enquesta era conèixer les necessitats de la població quant a la pràctica esportiva i als seus condicionaments personals.

Característiques de la mostra

Vàrem agafar una mostra de 50 persones a l'atzar, de les quals 27 eren homes i 23 dones; les edats fluctuaven entre els 15 i 60 anys.

El nombre de persones per grups d'edat era el següent:

De 15 a 18 anys.	7 persones.
De 19 a 22 anys.	13 persones.
De 23 a 30 anys.	12 persones.
De 31 a 50 anys.	8 persones.
De més de 50 anys . . .	10 persones.

Observació

Aquesta enquesta no va ser passada als nens de menys de 15 anys ja que la seva pràctica esportiva queda reflectida en l'estudi realitzat sobre els col·legis, clubs i gimnasos. (Un altre dels apartats del treball que no surt en aquest article).

Procés de recollida de dades

Les dades es van recollir en una hora punta, a les 12 del migdia, en un carrer principal on passa tot tipus de gent. (Carrer Major de Berga).

Model d'enquesta

Presentem seguidament una enquesta tipus.

CARACTERÍSTIQUES SOCIO-DEMOGRÀFIQUES**1.- SEXE:**

- ☐ Home.
☐ Dona.

2.- EDAT:

- ☐ 15-18 anys.
☐ 19-22 anys.
☐ 23-25 anys.
☐ 26-30 anys.
☐ 31-40 anys.
☐ 41-50 anys.
☐ 51-60 anys.
☐ més de 61.

3.- NIVELL D'ESTUDIS:

- ☐ menys de Primaris.
☐ Primaris.
☐ Formació Professional.
☐ Batxillerat.
☐ Grau mitjà-tècnic.
☐ Universitari.

4.- SITUACIÓ OCUPACIONAL:

- ☐ Educador.
☐ Professió liberal ☐ Funcionari.
☐ Metge.

- ☐ Empresari ☐ gran.
☐ Obrero. ☐ petit.
☐ Aturat.
☐ Jubilat.
☐ Estudiant.
☐ Mestressa de casa.

Hores de treball o d'estudi diàries

Dies de treball o estudi

- ☐ tota la setmana.
☐ de dilluns a divendres.
☐ irregularment.

5.- SITUACIÓ CIVIL:

- ☐ Solter.
☐ Casat.
☐ Viudo.
☐ Separat o divorciat.
☐ Aparellat.

Torxa olímpica.

SERRE

PRÀCTICA ESPORTIVA**1.- PRACTICA ALGUN ESPORT A BERGA O DINS LA COMARCA:**

- ☐ SÍ ☐ NO

2.- ENUMERA ELS ESPORTS QUE PRACTIQUES A BERGA O COMARCA: (Indica'l per ordre d'importància: 1, 2, 3...).

- ☐ Muntanyisme.
☐ Natació.
☐ Futbol.
☐ Atletisme.
☐ Footing.
☐ Gimnàstica.
☐ Tennis.
☐ Basquetbol.
☐ Handbol.
☐ Voleibol.
☐ Ciclisme.
☐ Esquí.
☐ Pilota.
☐ Tir.
☐ Navegació i Vela.
☐ Judo i arts marcial.
☐ Rem.
☐ Equitació.
☐ Rugbi.
☐ Altres esports.

3.- REGULARITAT DE LA PRÀCTICA ESPORTIVA EN HORES A LA SETMANA:

- ☐ més de tres hores a la setmana.
☐ menys de tres hores a la setmana.
☐ irregularment.

4.- PRACTIQUES ALGUN ESPORT FORA DE LA COMARCA:

- ☐ SÍ ☐ NO

Quin?

5.- PER QUÈ PRACTIQUES FORA DE BERGA O COMARCA: (senyala amb una creu les raons principals).

- ☐ No hi ha instal·lacions.
☐ No hi ha tècnics competents.
☐ Perquè tinc amics fora.
☐ És car fer esport a Berga.
☐ Altres raons.

6.- MOTIUS PRINCIPALS PELS QUALS PRACTIQUES ESPORT (Senyala amb una creu les raons principals).

- ☐ Per fer exercici físic.
☐ Per diversió i passar el temps.
☐ Perquè m'agrada l'esport.
☐ Per trobar-me amb amics.
☐ Per mantenir la línia.
☐ Per evadir-me.
☐ Per fer carrera esportiva.
☐ Altres raons.

7.- MOTIUS PRINCIPALS PELS QUALS NO PRACTIQUES ESPORT (Senyalar amb una creu les raons principals).

- ☐ No tinc temps.
☐ Per l'edat.
☐ No m'agrada.
☐ Per la salut.
☐ No me'n van ensenyar a l'escola.
☐ No hi ha instal·lacions esportives a prop.
☐ No hi ha instal·lacions esportives adequades.
☐ Surto molt cansat del treball o d'estudiar.
☐ No hi trobo beneficis.
☐ Falta de recolzament popular.
☐ És molt cansat fer esport.
☐ Falta de tècnics per impartir-ne.
☐ Manca d'una bona oferta per part del municipi.
☐ Altres raons.

8.- QUINES SÓN LES TEVES AFECIONS PRINCIPALS? (Senyala amb una creu les raons principals).

- ☐ Mirar la T.V.
Mitjana d'hores setmanals
- ☐ Llegir.
Mitjana d'hores setmanals
- ☐ Anar a la discoteca. Hores setmanals:
- ☐ menys de tres.
☐ més de tres hores.
☐ irregularment.
☐ Altres raons.

El ciclisme, una pràctica que s'extén.

JOAN MAS

CONCLUSIONS DE L'ANÀLISI DE L'ENQUESTA

Després d'analitzar les dades obtingudes en relacionar les variables que, d'una manera directa o indirecta ens contestaven quines eren les necessitats de l'activitat física de la gent de Berga, reunim les conclusions en dos apartats: A) l'edat i B) el sexe.

A) EDAT
Dividim aquest apartat en els següents subapartats:

- De 15 a 18 anys, diuen que:
 - tothom fa esport (100%);
 - l'esport més practicat es el futbol (57%), seguit de la gimnàstica (42%), handbol i ciclisme (28%) cada un);
 - ningú no fa esport fora de la comarca;
 - no en fan més perquè no tenen temps (71%);
 - la seva afecció principal es mirar la T.V. (el 42% la mira més de 10 hores a la setmana).
- De 19 a 22 anys:
 - el 24% deixa de fer esport;
 - deixen de fer esport o en fan menys perquè:
 - deixen de fer esport o en fan menys perquè: no tenen temps (50%) manquen instal·lacions (30%) absència d'una bona oferta del municipi (30%)
 - l'esport més practicat es el footing (30%) i l'esquí (30%);
 - tots els que fan atletisme ho fan fora de la comarca;
 - augmenta una mica la gent que no té cap afecció (arriba al 38%).
- De 23 a 30 anys:
 - molt poca gent deixa de fer esport (1%);
 - el 44% de la gent que practica fa natació i el 33% fa esquí, el que ens indica que sols utilitzen el temps del cap de setmana i el de vacances;
 - no tenen temps per fer esport el 58%;
 - noten l'absència d'una bona oferta el 41% dels enquestats;
 - el 92% llegeixen força; també miren força la televisió (tan sols el 33% no la mira); la resta del temps de lleure, si en tenen, escolten música (25%) o no fan res (58%).
- De 31 a 50 anys:
 - no practica el 50%;
 - la majoria dels que practiquen fan gimnàstica (50%);
 - si no en fan més és perquè no els en van ensenyar (75%);
 - també un 50% es queixa que no té temps, i un altre 50% que manquen instal·lacions adequades;
- De més de 51 anys:
 - sols hem trobat una persona de les 10, i fa futbol. Aquesta dada és poc significativa;
 - per altra banda, hem trobat que es queixen de tenir poc temps (60%), de problemes de salut (30%) i de l'edat (30%);
 - el 70% mira poc o res la televisió, el 60% no llegeix o ho fa mínimament, i el 40% no té cap altra afecció.

– l'afecció més generalitzada és mirar T.V. (el 62% la mira força), i també ganxet (dones) i jocs de saló (homes).

Taula núm. 1

Edat \ Practica esport		
	Si	No
15-18	100	0
19-22	76	24
23-30	75	25
31-50	50	50
51 o més	10	90

Taula núm. 2

Edat \ Esports																
	Muntanyisme	Natació	Futbol	Atletisme	Footing	Gimnàstica	Tennis	Basquetbol	Handbol	Voleibol	Ciclisme	Esquí	Pilota	Tir	Navegació	Judo
15-18			57		14	42		14	28		28	28				
19-22		20	20	20	30	10	20		10			30			10	10
23-30		44			10	22			22			33			11	
31-50	25					50	25						25			
50 o més			10													
Dades globals	6	19	25	6	16	25	9	6	16		12	25	3		3	3

Taula núm. 3

Edat \ Practiques fora de la comarca		
	Si	NO
15-18	0	100
19-22	30	70
23-30	25	75
31-50	12	88
51 o més	0	100

La neu als Rasos de Peguera LORENTE

Taula núm. 4

Edat \ Per què practiques fora?					
	Manquen instal·lacions	Manquen Tec-nics competents	Tinc amics fora	Es car fer esport a Berga	Altres
15 o més	25	12	—	—	62

COL·LABORACIONS

Taula núm. 5

L'exercici és convenient. CARME

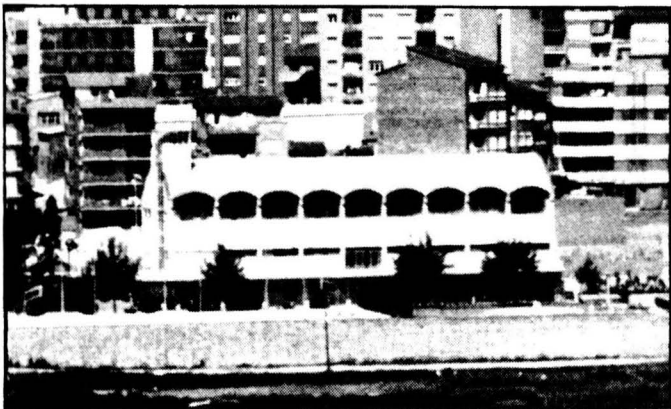
Edat \ Per què esport?	Fer exercici físic	Diversió	M'agrada	Trobar-me amb amics	Mantenir la línia	Evadir-me	Fer carrera	Altres
15-18	42	14	57					14
19-22	40	60	70	10	10	10	40	
23-30	44	22	55	22	22		11	22
31-50	75	50	100					
50 o més								

Dades globals	45	38	67	12	9	3	16	9
---------------	----	----	----	----	---	---	----	---

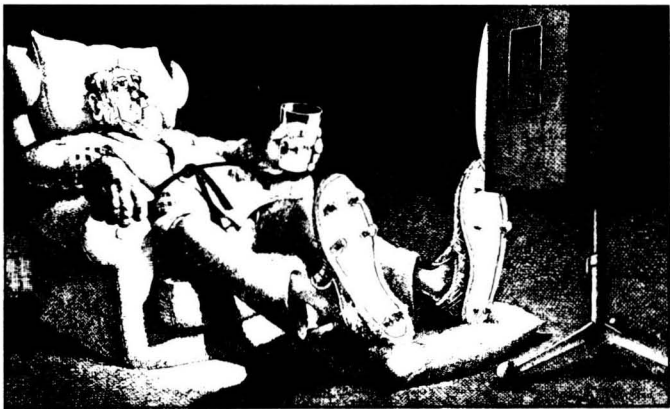
Taula núm. 6

Edat \ Per què no practiques més	No tinc temps	Per l'edat	No m'agrada	Per la salut	No en sé fer	Manquen instal·lacions a prop	Manquen instal·lacions adequades	Treball molt	No hi ha beneficis	Falta de recolzament popular	Es molt cansat	Falten tècnics	Manca d'una bona oferta	Altres
15-18	71	—	—	—	—	14	42	—	—	—	14	28	—	28
19-22	53	—	—	7	—	30	23	—	—	15	—	23	30	15
23-30	58	—	16	8	—	8	32	16	—	8	—	32	41	8
31-50	50	—	—	—	75	—	50	25	—	—	—	25	25	25
50 o més	60	30	10	30	10	—	—	10	—	20	—	10	—	—

Dades globals	58	6	6	10	8	12	24	8	—	10	2	22	20	10
---------------	----	---	---	----	---	----	----	---	---	----	---	----	----	----

Pavelló instal·lacions a Berga LUIGI

No té temps de fer esport SERRE

Taula núm. 7

Edat \ Afeccions principals	TV. Llegir								Discoteca			Altres								
	0	1-5	5-10	+ 10	0	1-5	5-10	+ 10	—3 hores o no hi van	+ 3 hores	irre- gular	Caminar	Ocells	Garret	Jocs de saló	Música	Video	Fotografia	Altres	Cap ni una
HORES SETMANALS																				
15-18	28	28		42	100				85		15					28	14		28	28
19-22	92		8		38	8	61		76	23	8					30		15	23	38
23-30	33	25	25	16	8	66	25		66		33					25			16	58
31-50	25		37	25	37	50			100					25	25			12	12	12
51 o més	40	30		30	30	30	30	10	100			20	10	20	10				10	40

B) SEXE

- l'home practica molt més que la dona (77 % dels homes per 43 % de les dones);
- el futbol és l'esport més practicat pels homes, (però tan sols ho fa el 28 % dels practicants);
- la gimnàstica és el preferit de les dones (el 30 % té en compte mantenir la línia);
- l'home es queixa més de les instal·lacions (48 %) que les dones (21 %)
- un elevat percentatge de dones (56 %) i d'homes (62 %) al·leguen per no fer més esport la falta de temps;
- les dones tenen més afeccions que els homes (taula núm. 13)

Taula núm. 8

Sexe	Practica esport	
	SI	NO
Home	77	23
Dona	43	57

Futbol a la prehistòria. SERRE

Taula núm. 9

Sexe	Esports															
	Muntanyisme	Natació	Futbol	Atletisme	Footing	Gimnàstica	Tennis	Basquetbol	Handbol	Voleibol	Ciclisme	Esquí	Pilota	Tir	Navegació	Judo
Home	9	23	28	4	23	9	14	4	23		19	23	4		4	4
Dona		20	10	10	20	50	10	10			30				10	

Taula núm. 10

Sexe	Practica fora de la comarca	
	SI	NO
Home	15	85
Dona	17	83

Taula núm. 11

Sexe	Per què practiques esport?							
	Fer exercici físic	Diversió	M'agrada	Trobar-me amb amics	Mantenir la línia	Evadir-me	Fer carrera	Altres
Home	52	42	66	19		4	19	4
Dona	40	40	70		30		10	20

Taula núm. 12

Sexe	Per què no practiques més													
	No tinc temps	Per l'edat	No m'agrada	Per la salut	No en sé fer	Manquen instal·lacions a prop	Manquen instal·lacions adequades	Treball molt	No hi ha beneficis	Falta de recolzament popular	És molt cansat	Falten tècnics	Manca d'una bona oferta	Altres
Home	62	4	4	7	7	11	37	7		11	4	22	25	11
Dona	56	4	8	17	8	13	8	8		8		21	13	13

Taula núm. 13

Sexe \ Afeccions principals	TV.				Llegir				Discoteca			Altres								
	0	1-5	5-10	+ 10	0	1-5	5-10	+ 10	- 3 hores o no hi van	+ 3 hores	irre- gular	Caminar	Ocells	Ginnet	Jocs de saló	Música	Video	Fotografia	Altres	Cap ni una
	HORES SETMANALS																			
Home	60	16	20	12	44	24	28	4	68	12	20	8			8	16		8	16	44
Dona	40	16	8	32	32	44	24	4	95		5	4	16	4	20	4		20		32

CONCLUSIONS GLOBS DE L'ENQUESTA

- 1.- Amb l'edat l'individu deixa progressivament de fer esport (taula núm. 1).
- 2.- El futbol, la gimnàstica i l'esquí són els esports amb més acceptació, però cadascun d'ells sols el practica un 25 % de la gent que fa esport (taula núm. 2).
- 3.- Hi ha un considerable 30 % de la gent de 19 a 22 anys que fa esport a Berga, que també ho fa fora de la comarca (taula núm. 3).
- 4.- Les raons per practicar fora són:
 - Altres (estudis, competicions) 62 %
 - Manca d'instal·lacions 25 %
 - Manca de tècnics 12 %

- 5.- La majoria de la gent que fa esport és simplement perquè li agrada, i no busca objectius concrets (taula núm. 5).
- 6.- Si no fan més esport, es perquè diuen que no tenen temps.
- 7.- Sols 1 de cada 4 o de cada 5 es queixa de les instal·lacions i de la manca de tècnics esportius competents (taula núm. 6).
- 8.- A mesura que avancen en l'edat tenen més afeccions (taula núm. 7).
- 9.- L'home practica més esports que la dona, i aquesta es decanta majoritàriament per la gimnàstica (taula núm. 9).
- 10.- L'home busca en l'esport una relació social i la dona un objectiu més de manteniment (taula núm. 11).

NOTES:

1 L'equip que realitzà el treball Anàlisi sociològica de la pràctica esportiva a Berga estava compost per: Pilar Admella Salvador, Nieves Aguado Ciudad, Jaume X. Casals i Pons i Àngel Gómez Beamud.

Aquest tipus d'estudis són molt interessants per portar una política d'actuació esportiva d'acord amb les demandes de la població.

Jaume X. Casals i Pons Diplomà en Educació Física i estudiant de 5.è curs d'INEF.